GÜMRÜK KOÇU · GM / GMY SINAV HAZIRLIK

1567

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun

10 soru, 10 çözüm ve tek sayfada ceza haritası

Gümrük Koçu – Ufuk Çetintaş

@gumrukkocunuz

01

Yetki ve Yürürlük

Kararları kim alır, ne zaman yürürlüğe girer, nasıl ilan edilir?

Gümrük Koçu - Ufuk Çetintaş

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun

SORU 01 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre kambiyo, nukut, esham ve tahvilat alım satımı ile kıymetli madenler ve kıymetli taşların memleketten ihracı veya memlekete ithalinin tanzim ve tahdidine ve Türk parasının kıymetinin korunması amacıyla kararlar almaya kim yetkilidir?

A Hazine ve Maliye Bakanlığı

B Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

C Cumhurbaşkanı

D Ticaret Bakanlığı

E Türkiye Büyük Millet Meclisi

ÇÖZÜM 01 / 10

C Cumhurbaşkanı — DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre kambiyo, nukut, esham ve tahvilat alım satımı, kıymetli madenler ve kıymetli taşlarla bunlardan mamul eşyanın alım satımı, kıymetli madenlerin rafinajı ile bu kıymetlerin ve tediyeyi temine yarayan her türlü vasıta ve vesikaların ihracı veya ithalinin tanzim ve tahdidine ve Türk parasının kıymetinin korunması zımnında kararlar almaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

⚠ TUZAK NOKTA

Kararların uygulanması ve izin işlemleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca yürütülse de karar alma yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 1

SORU 02 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre Resmî Gazete ile neşredilen kararlar, metinlerinde yürürlük tarihi bulunmaması halinde ne zaman yürürlüğe girer?

A Resmî Gazete ile neşredildiği gün

B Neşri izleyen on beşinci günden itibaren

C Resmî Gazete ile neşrini izleyen otuzuncu günün sonundan itibaren

D Resmî Gazete ile neşredildiğinin ertesi gününden itibaren

E Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen tarihten itibaren

ÇÖZÜM 02 / 10

D Resmî Gazete ile neşredildiğinin ertesi gününden itibaren

DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre Resmî Gazete ile neşredilen kararlar, metinlerinde meriyet tarihi varsa o tarihten, yoksa Resmî Gazete ile neşredildiğinin ertesi gününden itibaren Türkiye'nin her tarafında yürürlüğe girer.

⚠ TUZAK NOKTA

Kararın kendi metninde yürürlük tarihi varsa o tarih esas alınır; yürürlük tarihi yoksa neşredildiği gün değil ertesi gün yürürlüğe girer.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 2

SORU 03 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre bu Kanun uyarınca alınan kararların neşir ve ilanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Kararlar yalnızca Resmî Gazete ile neşredilir; başka herhangi bir neşir vasıtasıyla ilan edilemez.

B) Kararlar Resmî Gazete ile ve Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlığın münasip göreceği diğer neşir vasıtalarıyla neşir ve ilan olunur; yürürlüğe girmede Resmî Gazete ile yapılan neşir ve ilan esastır.

C) Kararlar Ticaret Bakanlığının belirleyeceği neşir vasıtalarıyla ilan olunur; başka vasıtalarla neşredilen kararlar Resmî Gazete ile neşredilmemiş olsa bile ilan tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

D) Kararlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bülteniyle ilan olunur ve ilan tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

E) Kararların yürürlüğe girmesinde başka vasıtalarla yapılan neşir ve ilan esas olup Resmî Gazete ile neşir yalnızca bilgilendirme amacı taşır; yürürlük tarihi Hazine ve Maliye Bakanlığınca ayrıca belirlenir.

ÇÖZÜM 03 / 10

B **Kararlar Resmî Gazete ile ve Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlığın münasip göreceği diğer neşir vasıtalarıyla neşir ve ilan olunur; yürürlüğe girmede Resmî Gazete ile yapılan neşir ve ilan esastır.**

DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre kararlar "Türk Parası Kıymetini Koruma" başlığı altında Resmî Gazete ile ve Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlığın münasip göreceği diğer neşir vasıtalarıyla neşir ve ilan olunur; ancak kararların yürürlüğe girmesinde Resmî Gazete ile yapılacak neşir ve ilan esastır ve Resmî Gazete ile neşredilen kararlar başka vasıtalarla neşredilmiş olsun olmasın yürürlüğe girer.

⚠ TUZAK NOKTA

Başka vasıtalarla ilan mümkündür ama yürürlük bakımından yalnızca Resmî Gazete neşri esas alınır.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 2

02

İdari Para Cezaları

Tutarlar, oranlar, üst sınırlar ve teşebbüs indirimi

SORU 04 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre Cumhurbaşkanının bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülüklere aykırı hareket eden kişiye ne kadar idari para cezası verilir?

A 1.000 Türk lirasından 10.000 Türk lirasına kadar

B 3.000 Türk lirasından 30.000 Türk lirasına kadar

C 5.000 Türk lirasından 25.000 Türk lirasına kadar

D 3.000 Türk lirasından 25.000 Türk lirasına kadar

E 50.000 Türk lirasından 250.000 Türk lirasına kadar

ÇÖZÜM 04 / 10

D 3.000 Türk lirasından 25.000 Türk lirasına kadar

DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre Cumhurbaşkanının bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülüklere aykırı hareket eden kişi üçbin Türk lirasından yirmibeşbin Türk lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

⚠ TUZAK NOKTA

50.000–250.000 TL aralığı genel aykırılık için değil, izin veya yetki belgesi almaksızın yetkisiz faaliyette bulunanlar için öngörülmüştür.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 3/1

SORU 05 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre fiilin, kıymetli madenler, kıymetli taşlar ve benzeri kıymetlerin izinsiz olarak yurttan çıkarılması veya yurda sokulması mahiyetinde olması ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre suç veya kabahat oluşturmaması halinde kişiye hangi ceza verilir?

A Eşya ve kıymetlerin rayiç bedelinin yarısından iki katına kadar idari para cezası

B Eşya ve kıymetlerin rayiç bedelinin bir katından üç katına kadar idari para cezası

C Eşya ve kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde beşi kadar idari para cezası

D Eşya ve kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde iki buçuğu kadar idari para cezası

E Üçbin Türk lirasından yirmibeşbin Türk lirasına kadar idari para cezası

ÇÖZÜM 05 / 10

A Eşya ve kıymetlerin rayiç bedelinin yarısından iki katına kadar idari para cezası — DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre fiil, Kanunun kapsamındaki kıymetlerin izinsiz olarak yurttan çıkarılması veya yurda sokulması mahiyetinde ise ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre suç veya kabahat oluşturmuyorsa kişi, eşya ve kıymetlerin rayiç bedelinin yarısından iki katına kadar idari para cezası ile cezalandırılır; fiil teşebbüs aşamasında kalırsa ceza yarı oranında indirilir.

⚠ TUZAK NOKTA

Bu ceza yalnızca fiil 5607 sayılı Kanun kapsamında suç veya kabahat oluşturmuyorsa uygulanır; kaçakçılık kapsamına giriyorsa 5607 sayılı Kanun hükümleri öncelikli olarak uygulanır.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 3

SORU 06 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre kıymetlerin izinsiz olarak yurttan çıkarılması veya döviz kaçırmak kastıyla muvazaalı işlemde bulunulması fiillerinin teşebbüs aşamasında kalması halinde verilecek idari para cezası nasıl uygulanır?

A Ceza yarı oranında indirilir.

B Ceza üçte bir oranında indirilir.

C Ceza uygulanmaz; yalnızca kıymetlere el konulur.

D Ceza iki kat olarak uygulanır.

E Ceza tamamlanmış fiil gibi tam olarak uygulanır.

ÇÖZÜM 06 / 10

A Ceza yarı oranında indirilir.

DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre hem kıymetlerin izinsiz olarak yurttan çıkarılması veya yurda sokulması fiilinde hem de döviz veya Türk parası kaçırmak kastıyla muvazaalı işlemlerde bulunulması fiilinde, fiilin teşebbüs aşamasında kalması halinde verilecek ceza yarı oranında indirilir.

⚠ TUZAK NOKTA

Teşebbüs halinde ceza kalkmaz, yalnızca yarıya iner; bu indirim yurda getirme yükümlülüğünün ihlaline ilişkin %5 cezası için öngörülmemiştir.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 3

SORU 07 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre mal, kıymet, hizmet ve sermaye ithal ve ihraç edenler veya bu işlere aracılık edenlerden, bu işlemlerinden doğan alacaklarını kararlarda tayin edilen süreler içinde yurda getirmeyenler hangi oranda idari para cezasıyla cezalandırılır?

A Yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde iki buçuğu

B Yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde dördü

C Yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde yedi buçuğu

D Yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde beşi

E Yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde onu

ÇÖZÜM 07 / 10

D Yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde beşi

DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre her türlü mal, kıymet, hizmet ve sermaye ithal ve ihraç edenler veya bu işlere aracılık edenlerden, bu işlemlerinden doğan alacaklarını kararlarda tayin edilen süreler içinde yurda getirmeyenler, yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde beşi kadar idari para cezasıyla cezalandırılır.

TUZAK NOKTA

Yüzde iki buçuk oranı bu ceza değil, karar kesinleşinceye kadar alacağını yurda getirenlere verilecek cezanın üst sınırıdır.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 3

SORU 08 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre ihracat bedelini süresi içinde yurda getirmeyen ancak idari para cezasına ilişkin karar kesinleşinceye kadar alacağını yurda getiren kişi hakkında aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

A) Alacak yurda getirildiğinden herhangi bir idari para cezası uygulanmaz.

B) Rayiç bedelin yüzde beşi kadar idari para cezası uygulanır; bu ceza için herhangi bir üst sınır bulunmaz.

C) Üçbin Türk lirasından yirmibeşbin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir; ancak verilecek ceza yurda getirilmesi gereken paranın yüzde beşinden fazla olamaz.

D) Rayiç bedelin yüzde iki buçuğu kadar idari para cezası verilir; ancak verilecek ceza hiçbir halde üçbin Türk lirasından az ve yirmibeşbin Türk lirasından fazla olamaz.

E) Üçbin Türk lirasından yirmibeşbin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir; ancak verilecek ceza yurda getirilmesi gereken paranın yüzde iki buçuğundan fazla olamaz.

ÇÖZÜM 08 / 10

E **Üçbin Türk lirasından yirmibeşbin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir; ancak verilecek ceza yurda getirilmesi gereken paranın yüzde iki buçuğundan fazla olamaz.**

DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre idari para cezasına ilişkin karar kesinleşinceye kadar alacaklarını yurda getirenlere birinci fıkra hükmüne göre, yani üçbin Türk lirasından yirmibeşbin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir; ancak verilecek idari para cezası yurda getirilmesi gereken paranın yüzde iki buçuğundan fazla olamaz.

⚠ TUZAK NOKTA

Alacağın karar kesinleşmeden getirilmesi cezayı kaldırmaz; yalnızca ceza %5 rejiminden çıkarılıp 3.000–25.000 TL aralığına ve %2,5 üst sınırına bağlanır.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 3

SORU 09 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre ithalat, ihracat ve diğer kambiyo işlemlerinde döviz veya Türk parası kaçırmak kastıyla muvazaalı işlemlerde bulunanlar, yurda getirmekle yükümlü oldukları veya kaçırdıkları kıymetlerin ne kadarı oranında idari para cezasıyla cezalandırılır?

A Rayiç bedelinin yüzde beşi kadar

B Rayiç bedelinin yarısı kadar

C Rayiç bedeli kadar

D Rayiç bedelinin iki katı kadar

E Rayiç bedelinin yarısından iki katına kadar

ÇÖZÜM 09 / 10

C Rayiç bedeli kadar

DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre ithalat, ihracat ve diğer kambiyo işlemlerinde döviz veya Türk parası kaçırmak kastıyla muvazaalı işlemlerde bulunanlar, yurda getirmekle yükümlü oldukları veya kaçırdıkları kıymetlerin rayiç bedeli kadar idari para cezasıyla cezalandırılır; fiil teşebbüs aşamasında kalırsa ceza yarı oranında indirilir.

TUZAK NOKTA

"Rayiç bedelin yarısından iki katına kadar" aralığı izinsiz yurttan çıkarma fiiline aittir; muvazaalı işlemde ceza aralık değil, rayiç bedelin tamamıdır.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 3

SORU 10 / 10

1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a göre bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuat uyarınca faaliyet izni veya yetki belgesi alınması zorunlu olan konularda gerekli izin veya belgeyi almaksızın yetkisiz faaliyette bulunanlar hakkında aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

A) 3.000 Türk lirasından 25.000 Türk lirasına kadar idari para cezası; iş yerindeki faaliyetler durdurulmaz

B) 25.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar idari para cezası; iş yerindeki tüm faaliyetler on beş gün süreyle durdurulur

C) 50.000 Türk lirasından 250.000 Türk lirasına kadar idari para cezası; iş yerindeki tüm faaliyetler bir ay süreyle durdurulur

D) 50.000 Türk lirasından 250.000 Türk lirasına kadar idari para cezası; iş yerindeki tüm faaliyetler üç ay süreyle durdurulur

E) 100.000 Türk lirasından 500.000 Türk lirasına kadar idari para cezası; iş yerindeki tüm faaliyetler bir ay süreyle durdurulur

ÇÖZÜM 10 / 10

C 50.000 Türk lirasından 250.000 Türk lirasına kadar idari para cezası; iş yerindeki tüm faaliyetler bir ay süreyle durdurulur

DOĞRU

GEREKÇE

Maddeye göre faaliyet izni veya yetki belgesi alınması zorunlu olan konularda gerekli izin veya belgeyi almaksızın yetkisiz faaliyette bulunanlar 50.000 Türk lirasından 250.000 Türk lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır ve yetkisiz faaliyetin gerçekleştirildiği iş yerindeki tüm faaliyetler bir ay süreyle durdurulur.

TUZAK NOKTA

Durdurma yalnızca yetkisiz faaliyeti değil, o iş yerindeki tüm faaliyetleri kapsar ve süresi bir aydır.

Yasal dayanak: 1567 sayılı Kanun md. 3

Ceza Haritası

7 sorunun cezaları tek bakışta

SORU 4

3.000 – 25.000 TL

Cumhurbaşkanının genel ve düzenleyici işlemlerindeki yükümlülüklere aykırılık

SORU 5

Yarısı – 2 katı

Kıymetlerin izinsiz yurttan çıkarılması veya yurda sokulması; 5607'ye göre suç ya da kabahat değilse

SORU 7

Rayiç bedelin %5'i

Alacağı kararlarda belirlenen süre içinde yurda getirmeme

SORU 8

3.000 – 25.000 TL

Karar kesinleşinceye kadar yurda getirme; ceza, getirilmesi gereken paranın %2,5'ini aşamaz

SORU 9

Rayiç bedel kadar

Döviz veya Türk parası kaçırma kastıyla muvazaalı işlem

SORU 10

50.000 – 250.000 TL

İzin veya yetki belgesi olmadan faaliyet; iş yerindeki tüm faaliyetler 1 ay durdurulur

SORU 6 · TEŞEBBÜS İzinsiz çıkarma ve muvazaalı işlemde ceza yarıya iner; %5 cezasında bu indirim yok.

Cevap Anahtarı

SORU 01	SORU 02	SORU 03	SORU 04	SORU 05
C	D	B	D	A

SORU 06	SORU 07	SORU 08	SORU 09	SORU 10
A	D	E	C	C

SET TAMAMLANDI

Gümrük Koçu - Ufuk Çetintaş

@gumrukkocunuz

Kaynak: 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, md. 1–3